

ROMENICE in limba română și ruteană à 20 bani exemplarul.

Pentru parohiate.

Conform ordinațiunii consistoriale (foaia ordinațiunilor Nr. 8 ex 1900) s'au tipărit și se află de vânzare la

Societatea tipografică bucovineană
in Cernăuți,

Plaza principală Nr. 3.

următoarele cărți:

1. Cartea de cassă sau jurnalul, form. A.
2. Cartea consemnațiunilor tabelare, form. B.
3. Cartea protocoalelor ședințelor episcopiei bisericești formularul C și
4. Cartea averii bisericesci nemișcătoare sau Inventarul, formularul D.

Toate cărțile aceste (4) se pot căpăta la dâsa tipografie — legate gata cu prețul de 5 cor. 50 bani.

5. **Condica convertiților.** (Vezi Foaia ord. Nr. 6 ex 1900) legată 1 cor. 50 b.

Cărțile se pot procura prin trimiterea banilor înainte sau prin rambursă.

Для церковныхъ приходовъ.

Согласно съ консисторіальнымъ постановленіемъ („Вѣстникъ Постановленій“ №-ръ 8 за 1900 г.) напечатаны и продаются въ

Буковинской общественной типографіи
въ Черновцахъ

Рынокъ №-ръ 3.

слѣдующія книги:

1. Кассовая книга или журналъ, формуляръ А.
2. Книга табельныхъ списковъ о помѣщеніи и розжиченіи (отдачи въ займы) церковныхъ грошей, форм. Б.
3. Книга протоколовъ засѣданій церковнаго епархіальнаго епископата, форм. В.
4. Книга недвижимаго церковнаго имѣнія или инвентарь, форм. Г.

Всѣ сии 4 книги можно получить въ упомянутой типографіи — въ переплетъ за 5 кор. 50 копекъ.

Сии книги можно получить за преже надосланными гроши или за послѣплатою.

Societatea tipografică bucovineană in Cernăuți.

Candela

Foaie bisericească-literară

redactată

cu concursul mai multor preuți din Archidieceza Bucovinei

de

Dr. Emilian Voiutski și Alex. Manastyrski.

Anul XXI.

Septembrie 1902. — Nr. 9.

Cernăuți.

Societatea tipografică bucovineană.
1902.

De aici reiese deci că mirii trebuie să bea dintr'un pahar comun ca și cum ar lua angajament în fața altarului că de atunci înainte fiind uniți cu legătură conjugală, aceeași soartă li-va fi comună și nu va rămănea unul străin de suferințele celui lalt, nici de bunătațile vieții se va îndulci numai unul singur.

Prin urmare dară de unde obiceiul de a se întrebuița la această ocaziune două pahare? Din contra, aceasta ar simbolisa mai curând neparticiparea unuia din soți la soarta celui-lalt, ceea ce nu reiese din rațiunea căsătoriei.

După s. Simeon al Tesalonicului, paharul de vin la cununie ar fi având și altă însemnătate și anume: el ține locul paharului cu s. comunicătură, de care mirii ar trebui să se facă vrednici în timpul cununiei lor, și după cum erau chiar în timpurile mai vechi. Cum însă nu toți sunt vrednici de comunicătură cu s. taine, acestora li-se dă în loc de trupul și sângele Domnului numai din paharul cel deobște, spre oare-care sfințire, împărtășire și unire întră binecuvântarea lui D-zeu.

Unul și același fiind paharul din care se comunică mirii cu s. taine, tot un singur pahar trebuie să fie și cel de obște, ce li-se dă spre unire, în loc de s. taine, după cum se și amintesc în rugăciunea de binecuvântare a celui pahar, unde se dice: »Dumnezeule... și acest pahar comun, care l'ai dat celor ce se unesc prin unirea nunții, binecuvântează-l...» (eară nu: aceste pahare binecuvântează-le).

Așa fiind lucrul, găsim că rău și fără cale se caută a se trece peste practica veche bisericească introducându-se obiceiuri nouă din cine știe ce considerațiuni și că preuții ar trebui să pună observarea regulilor bisericești mai pre sus de ori ce considerațiuni lumești, mai ales când prin aceasta se strică sensul și însemnătatea actelor și ceremoniile sfinte.

(«Cuvântul Adevărat»).

Museul dela mănăstirea Sinaia. În salonul principal al muzeului se află pe pereți nenumărate tablouri de interes istoric și religios, — unele aduse de M. S. Regele dela Kiew. Între acestea e un tablou fotografic reprezentând steagul lui Ștefan cel Mare, de importanță ca document istoric, alalt la muntele Athos și oferit de M. S. Regele. Pe tablou se citește inscripția următoare:

»Fotografie de pe icoana Domnului român Ștefan cel Mare, păstrat la mănăstirea Zograf de pe muntele Athos, — dată de M. S. Regele Carol I bibliotecii mănăstirii Sinaia la anul 1901.»

Pe lângă bogăția de tablouri se mai poate vedea un părete ocupat de biblioteca mănăstirii cu peste 3000 volume, în care se află lucruri de mare preț: o evanghelie slaveană din anul 1689, diferite manuscrise cărți tipărite la Snagov în anul 1695, bibliia dela 1689 a lui Cantacuzino, prima tradusă în românește, — prima care este tipărită la Vincz (Ardeal) în anul 1669, etc. Ca manuscrise mai importante: diferite documente bisericești, donate de personaje înalte bisericești, 42 documente ale căror originale se află la biblioteca din Moseva, înfățișând tractatele încheiate între Domnii români și poloni dela anul 1393 purtând pe ele peceți domnesci din acele vremuri, foarte originale. Aceste documente sânt scrise în limbile latină, polonă și slavonă. Mai este de remarcat și un act comemorativ al jubileului de 200 ani dela fondarea mănăstirii.

În camera din mijloc se află 592 obiecte ca medalii, monede, fosile, etc., toate însemnate prin valoarea lor antică. Între acestea sânt 56 medalii comemorative, emise sub domnia M. S. Regelui până în timpul de față. Apoi monede polone, romane, turce, bizantine etc., datând din anii cei mai vechi și decorațiunile »s. Ana» și »Franz Iosef» ale starețului Paisie, căruia i-le oferise M. S. Împăratul Austro-Ungariei pentru ospitalitatea dată armatelor austriace și ruse în anul 1848, pe timpul luptelor în contra ungarilor. Mai sânt broderii bisericești și ornate din anul 1792, toate lucrate în aur, o serie de minerale din Arabia, Egipt, Siria, Palestina; o bucată din stâncă de pe muntele Horez din Arabia, adusă de însuși starețul; cristale din Marea Roșie și altele.

De o parte se află o piatră mare din anul 1638 săpată la zidirea mănăstirii Maxineni pe Siret, prima mănăstire a lui Matei Basarab, apoi o secțiune de pietre deluviane, fosile cu incrustații, bucați de rocă din peștera Ialomicioarei, stalactite, craniul unui animal dispărut de pe suprafața globului, etc.

Într'o altă serie sânt tot felul de obiecte vechi de pe la 1600, cruci și întreg mobilierul și timpla dela biserica Colței din Bucuresci (1690) oferite de eforie, un mondar al colonelului Gh. Costescu de pe timpul »Unirei» oferit de soția sa, o poartă sculptată a mănăstirii Cobia (Dâmbovița) din anul 1608, cununile de argint ale lui Matei Basarab păstrate la mănăstirea Maxineni, —

având zugrăviți sfinți, ear' de-asupra figurând îngeri cu aripile întinse, etc. În mijlocul camerei se află un epitaf pentru noua mănăstire brodat numai în fir și mătăse, care costă 10,000 lei, perdele tot atât de scumpe și alte lucruri de preț.

În camera aceasta se păstrează în argint mănăstirea »Curtea de Argeș« și biserica »Domnița Balașa« din București în miniatură. De-asemene se păstrează aici o cruce de argint cu pedestal de abanos, oferită de Princesa de Wied, mama Reginei Elisaveta, cu ocaziunea nunții de argint a părechii regale române, un polir de argint cu petre veritabile oferit de Regele în ziua căsătoriei Prințului României ș. a.

Ortodoxismul în Ungaria. — Organul teologiei sârbesci din Carloviț »Bogoslovski Glasnik«, într'unul din n-rii săi mai recentî ni presintă nisce date statistice foarte interesante și în același timp și instructive privitoare în general la biserica ortodoxă din Ungaria. Fiind aceste date foarte interesante reproducem articolul organului citat în traducere românească după »Biserica și Școala« precum urmează :

Nainte cu vre-o câte-va luni s'a publicat din partea Ministerului reg. ung. de culte și instrucțiune publică raportul oficios privitor la fluctuațiunea religioasă din Ungaria. În acest raport s'au publicat și datele statistice despre bisericile și școalele din Ungaria și despre cele din Croația și Slavonia, începând dela anul 1896 până inclusive în anul 1900; adică dela introducerea așa numitelor reforme bisericesci încoace.

Și tocmai fiindcă aceste note statistice datează de atunci încoace, ne constring a li da importanța cuvenită și a ne interesa de ele. Astfel relevăm cel puțin acele date, care sînt în stare a ni lumina situația bisericii noastre față de celelalte confesiuni, pentru-că șematismele noastre eparchiale, chiar dacă le-am avé la îndemână pe toți anii indicați, ele totuși nu ar fi în stare a ne lumina deplin.

După aceste date oficioase, la chestiunea trecerilor dela alte confesiuni la ortodoxie și viceversa dela ortodoxie la alte confesiuni, eată ce tablou ni-se presintă :

Anul	În	Au trecut la ortodoxie dela						Au trecut dela ortodoxie la						
		rom.-cat.	gr.-catol. (ungh.)	evangelici	reformati	unitari	teretiți	non-cat.	gr.-catol. (ungh.)	evangelici	reformati	unitari	teretiți	alte conf.
1896	Ungaria	53	907	3	2	—	1	84	2453	16	42	4	1	—
1897	Ungaria	113	776	3	11	1	4	3	231	1616	12	61	3	2
1898	Ungaria	185	895	5	6	3	6	—	131	797	14	49	—	—
1898	Croația-Slavonia	198	72	1	—	—	2	3	31	26	—	—	—	—
1899	Ungaria	99	691	5	11	—	9	1	332	517	7	54	31	—
1899	Croația-Slavonia	104	49	2	2	—	2	—	38	17	—	—	—	—
1900	Ungaria	75	450	6	12	—	5	6	101	1291	8	48	4	8
1900	Croația-Slavonia	113	31	7	1	—	3	—	52	12	—	—	—	—

În raport cu aceste date, se constată deci următorul câștig, ori pierdere:

Au câștigat (+), ori au pierdut (-) :								
Anul	În	ortodoxă	rom.-cat.	ungh.	evang.	reform.	unitari	teretiți
1896	Ungaria	- 1634	+ 416	+ 1538	- 453	28	+ 264	- 97
1897	Ungaria	- 1024	+ 1140	+ 696	280	- 416	+ 74	- 178
1898	Ungaria	+ 108	+ 1217	- 154	- 46	- 900	+ 2	- 221
1899	Ungaria	- 125	- 1701	252	- 313	- 814	+ 124	- 308
1899	Croația-Slavonia	+ 104	- 25	- 31	12	- 2	—	- 26
1900	Ungaria	- 948	+ 1825	+ 774	- 303	- 891	- 65	367
1900	Croația-Slavonia	+ 121	- 77	- 18	+ 90	- 18	—	- 24

Între datele cari se refer la biserica ortodoxă din Ungaria, se cuprind și cifrele cari cad pe biserica sârbă și română. Dacă în cadrul acestor date nu vom pute constată anumit, care dintre ele cum stă în privința trecerilor, totuși vom constată cel puțin starea bisericii ortodoxe în general. După ce vedem, că Sârbii ortodoxi în Croația și Slavonia trec mai puțin la alte biserici de cum vin dela altele la ortodoxie, astfel se poate conchide, că și trecerile Sârbilor în Ungaria la alte biserici dau un procent mai mic de cum îl dau Românii altor biserici, și că în